

BAROMETR OSZCZĘDNOŚCI

Raport Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A.
listopad 2020 r.

WSTĘP

Prezentujemy raport „Barometr oszczędności” na podstawie badania zrealizowanego przez IMAS International w drugiej połowie października 2020 r. na zlecenie Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A. Zostało ono przeprowadzone na reprezentatywnej próbie 1000 Polaków. Głównym celem badania było sprawdzenie sytuacji finansowej Polaków podczas epidemii koronawirusa.

SPIS TREŚCI

I.	Portfel Polaka podczas epidemii koronawirusa	3
II.	Na co rodacy zmniejszyli, a na co zwiększyli wydatki w pandemii	6
III.	Oszczędzanie w dobie COVID-19	10

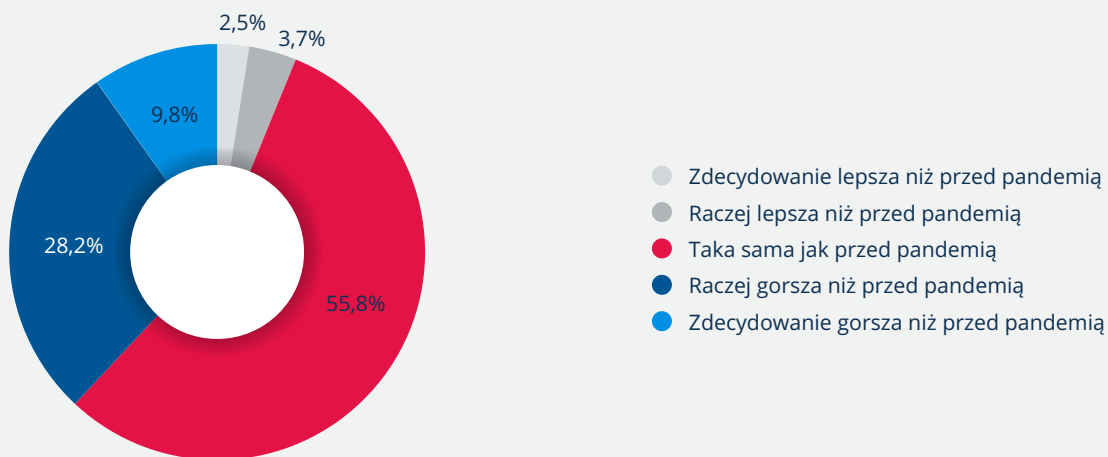

I. PORTFEL POLAKA PODCZAS EPIDEMII KORONAWIRUSA

GOSPODAROWANIE PIENIĘDZMI

Pandemia koronawirusa zmieniła podejście Polaków do gospodarowania pieniędzmi. 38% przyznaje, że ich sytuacja finansowa się pogorszyła. Ponad połowa twierdzi, że pozostała bez zmian, ale - co ciekawe - 6,2% uważa, że jest lepsza niż przed wybuchem koronawirusa.

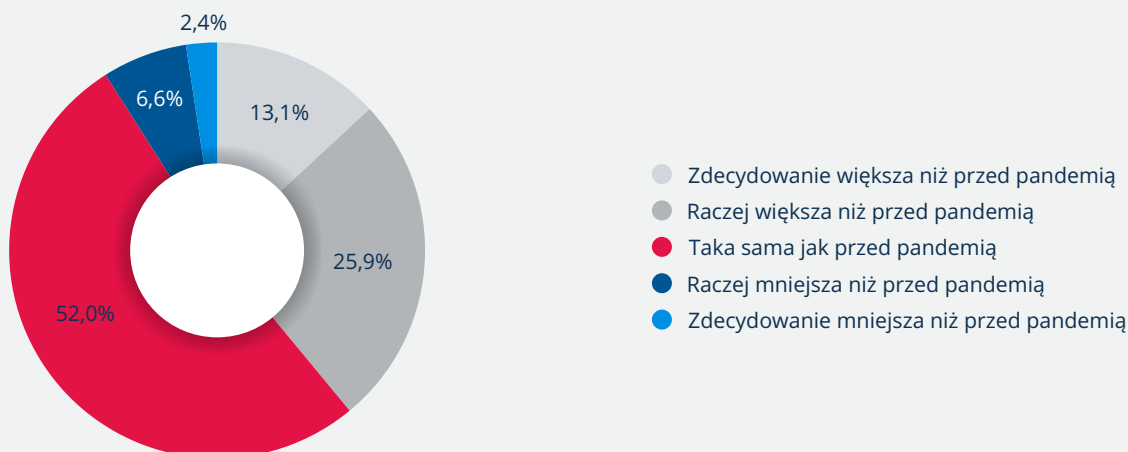
Jak określiłbyś/abyś swoją sytuację finansową w czasie pandemii koronawirusa?

KONTROLOWANIE WYDATKÓW

Rodacy starają się panować nad wydatkami – teraz 39% z nich mocniej kontroluje swoje finanse niż przed epidemią. Ponad połowa badanych nie zmieniła swojego podejścia do wydawania pieniędzy – zarządzają nimi tak samo jak wcześniej. Natomiast 9% twierdzi, że mniej skrupulatnie sprawdza stan konta.

Jak określił/abyś swoją skłonność do kontrolowania wydatków w czasie pandemii koronawirusa?

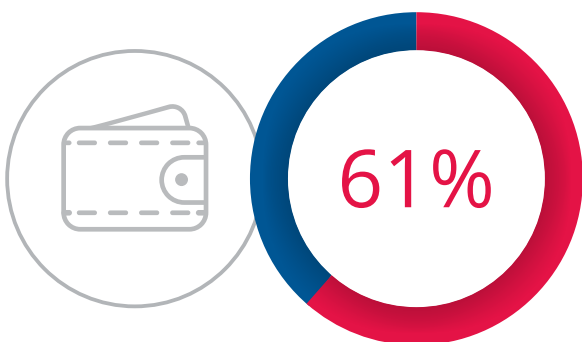

Adam Łącki,
prezes Zarządu Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej

- Pandemia niewątpliwie przewartościowała nasze życie. Jak pokazuje badanie, z jednej strony zmobilizowała Polaków do racjonalnego gospodarowania pieniędzmi, ale sprawiła też, że mimo dużych zmian w codziennej rzeczywistości i braku pewności co do przyszłości, ludzie nie chcą się ograniczać. Jest grupa, która nie mogąc żyć jak dotąd, czyli na przykład jeździć na egzotyczne wakacje lub chodzić na masowe koncerty, rekompensuje sobie to innymi przyjemnościami. Zmienia wystrój mieszkania czy kupuje sprzęt elektroniczny z wyższej półki. Ludzie szukają namiastki normalności w tych trudnych realiach.

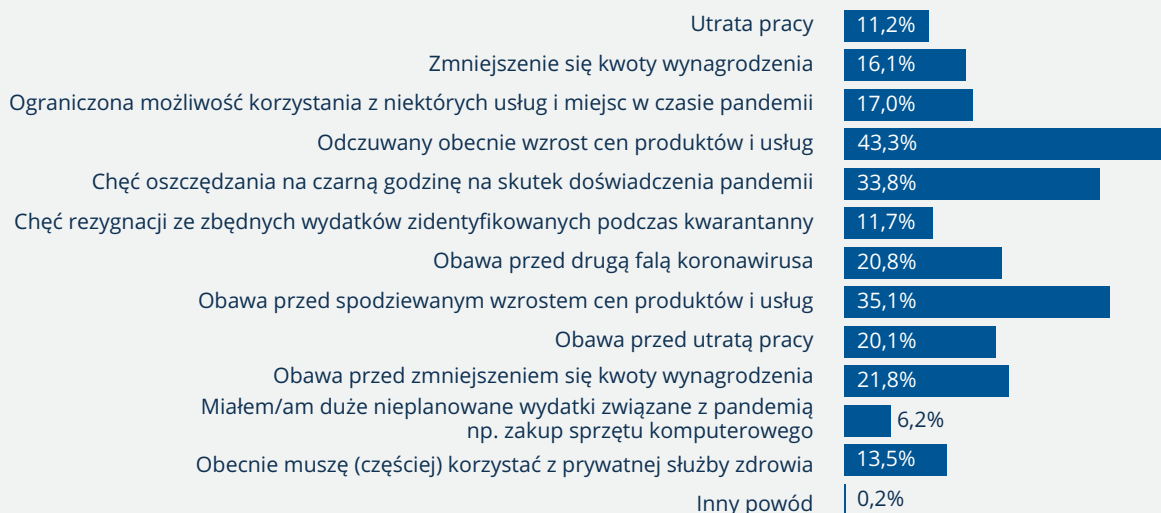
REDUKCJA WYDATKÓW

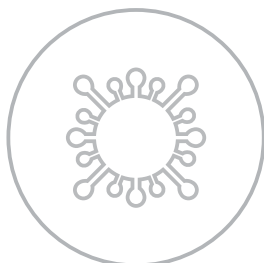
**AŻ 61% POLAKÓW
OGRANICZYŁO WYDATKI
W PANDEMII**

Ponad 43% rodaków zaciska pasa z powodu wzrostu cen produktów i usług, a 35% ze względu na spodziewane podwyżki. 1/3 zdecydowała się oszczędzać na wydatkach, chcąc odłożyć gotówkę na „czarną godzinę”. Blisko 22% zrobiło to w obawie przed obniżką wynagrodzeń, 21% spodziewając się kolejnej fali koronawirusa, a co 5. ankietowany licząc się z możliwością utraty pracy. Polacy przystopowali wydatki także dlatego, że nie mogli korzystać z wielu usług i aktywności w czasie pandemii (17%), a prawie 14% musiało częściej niż dotąd korzystać z prywatnej służby zdrowia.

Dlaczego ograniczyłeś/aś niektóre wydatki w czasie pandemii koronawirusa?

Dr Joanna Rudzińska-Wojciechowska,
ekspertka do spraw psychologii konsumenta
z Akademii Leona Koźmińskiego

- Pandemia z pewnością zmieniła to, w jaki sposób gospodarujemy pieniędzmi. Wiele osób utraciło czasowo lub na dłuższy okres możliwość zarabiania. W takiej sytuacji musiały one ograniczyć wydatki, ponieważ były zmuszone żyć z oszczędności. Nawet osoby, którym pierwsza fala pandemii nie odebrała dochodów, mogły poczuć niepewność związaną z własną pozycją na rynku pracy i ogólną sytuacją w kraju i na świecie. Sprzyja to gromadzeniu oszczędności i zniechęca do rozrzutności. Dodatkowo okres, kiedy pozostawaliśmy w domach, sprzyjał ograniczaniu wydatków. Było mniej możliwości spotkań towarzyskich, wyjść do restauracji czy kina. Również rzadsze wyjścia na zakupy sprzyjały oszczędnościom, gdyż mieliśmy mniej okazji do kupowania rzeczy nieplanowanych, wybieranych pod wpływem impulsu.

II. NA CO RODACY ZMNIEJSZYLI, A NA CO ZWIĘKSZYLI WYDATKI W PANDEMII

ZACISKANIE PASA W OBAWIE O FINANSE

Ograniczenia, jakie narzuciła pandemia, sprawiły, że rodacy najmocniej oszczędzają na wyjściach do restauracji (49%), podróżach (48%), wyjściach do kina, na koncerty czy kręgle (blisko 30%).

Adam Łącki,
prezes Zarządu Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej

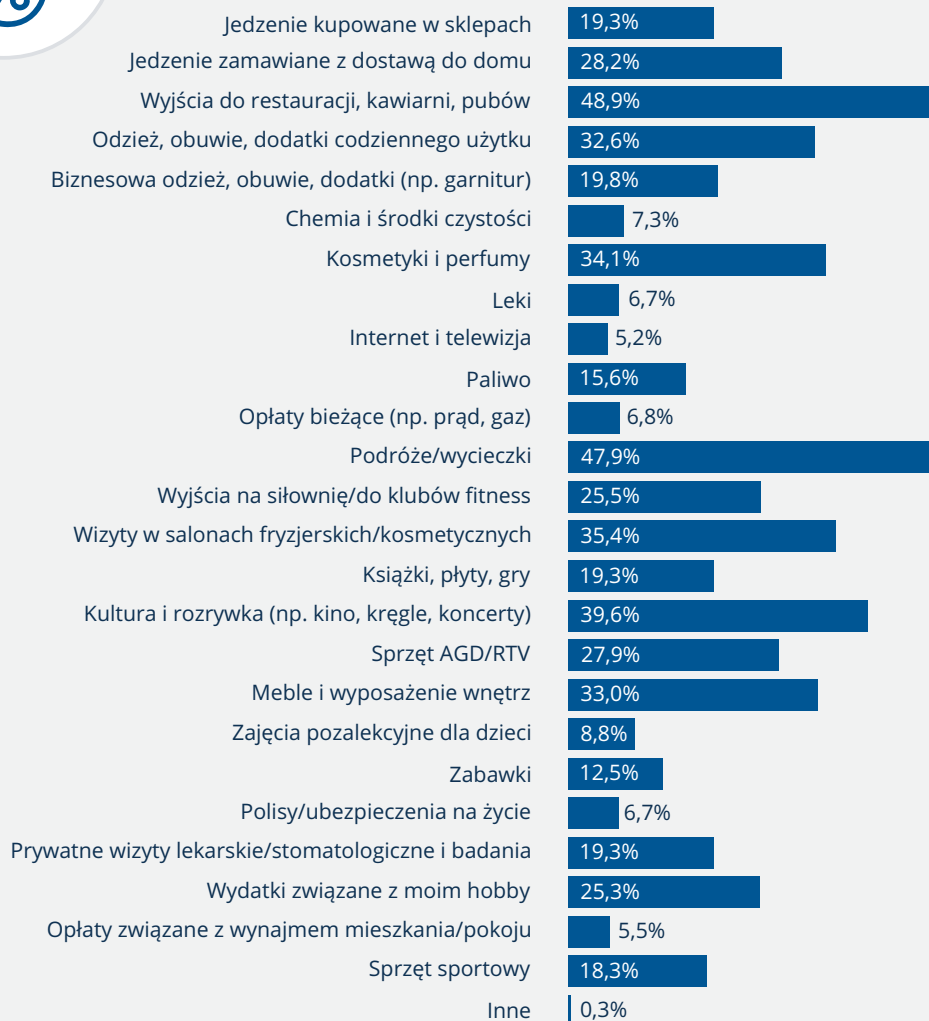
- Badanie przeprowadziliśmy tuż przed drugą falą pandemii, a więc kiedy jeszcze restauracje, hotele i pensjonaty, a także kina i teatry działały. I mimo że część społeczeństwa dość lekko traktowała zagrożenie koronawirusem, a więc nie obawiała się obecności w miejscach, gdzie gromadzi się dużo ludzi, to i tak nastąpiła znaczna redukcja wydatków na te cele.

Ale wydajemy też mniej na zabiegi kosmetyczne i fryzjerów (35%), kosmetyki i perfumy (ponad 1/3), ubrania i obuwie codziennego użytku – robi tak co 3. z nas. Z kolei 20% badanych zredukowało wydatki na odzież biznesową. Ponadto w sposób bardziej przemyślany kupujemy jedzenie w sklepach – co 5. Polak potwierdza, że z obawy o swoją obecną lub przyszłą sytuację finansową ogranicza ten rodzaj kosztów. Z tego samego powodu mniej pieniędzy przeznaczamy też na meble i artykuły wyposażenia wnętrz – deklaruje tak 1/3 respondentów. Co 4. rodak świadomie uszczuplił wydatki na swoje hobby.

Jakie wydatki świadomie ograniczyłeś/aś z powodu obawy o swoją obecną lub przyszłą sytuację finansową w czasie pandemii koronawirusa?

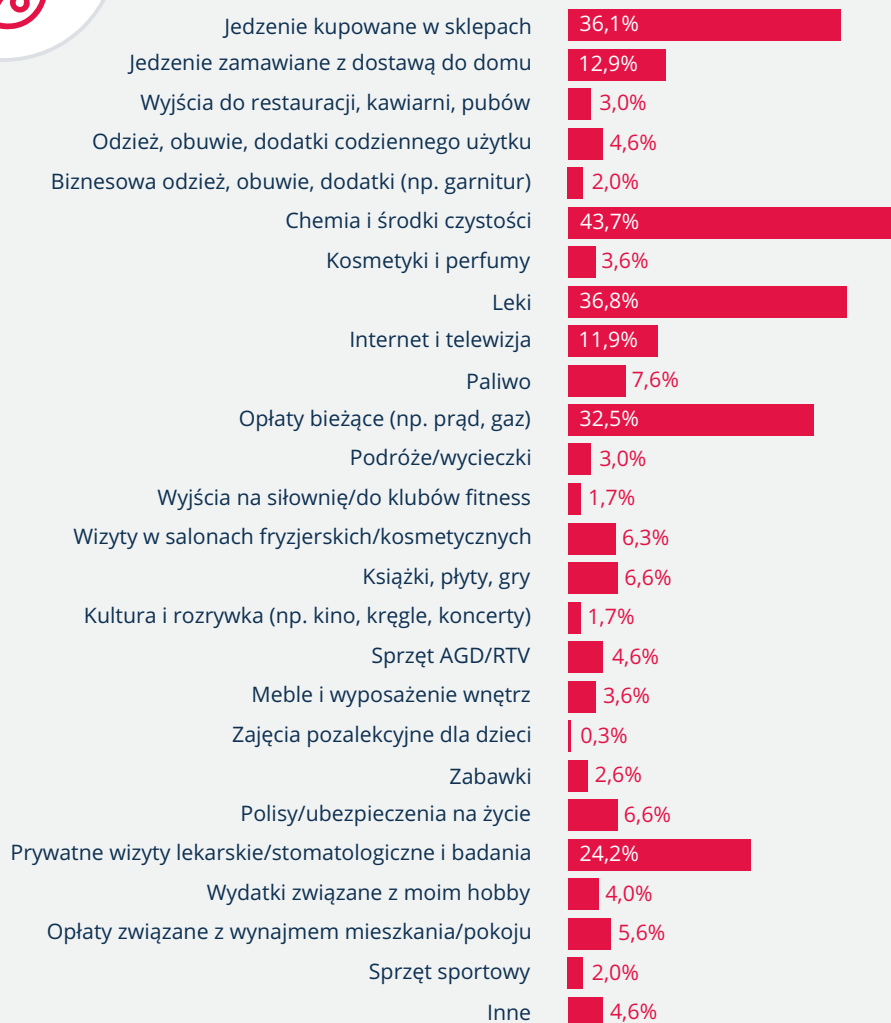

ROSNĄCE WYDATKI

Ale jest druga strona medalu. Epidemia sprawiła, że 30% Polaków było zmuszonych zwiększyć swoje wydatki. Najwięcej pieniędzy pochłania chemia i środki czystości (44% wskazań), leki (37%) i jedzenie kupowane w sklepach (36%).

Jakie Twoje wydatki uległy zwiększeniu w czasie pandemii koronawirusa?

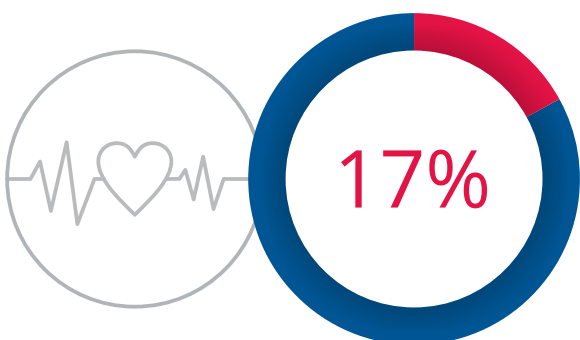

DUŻE WYDATKI

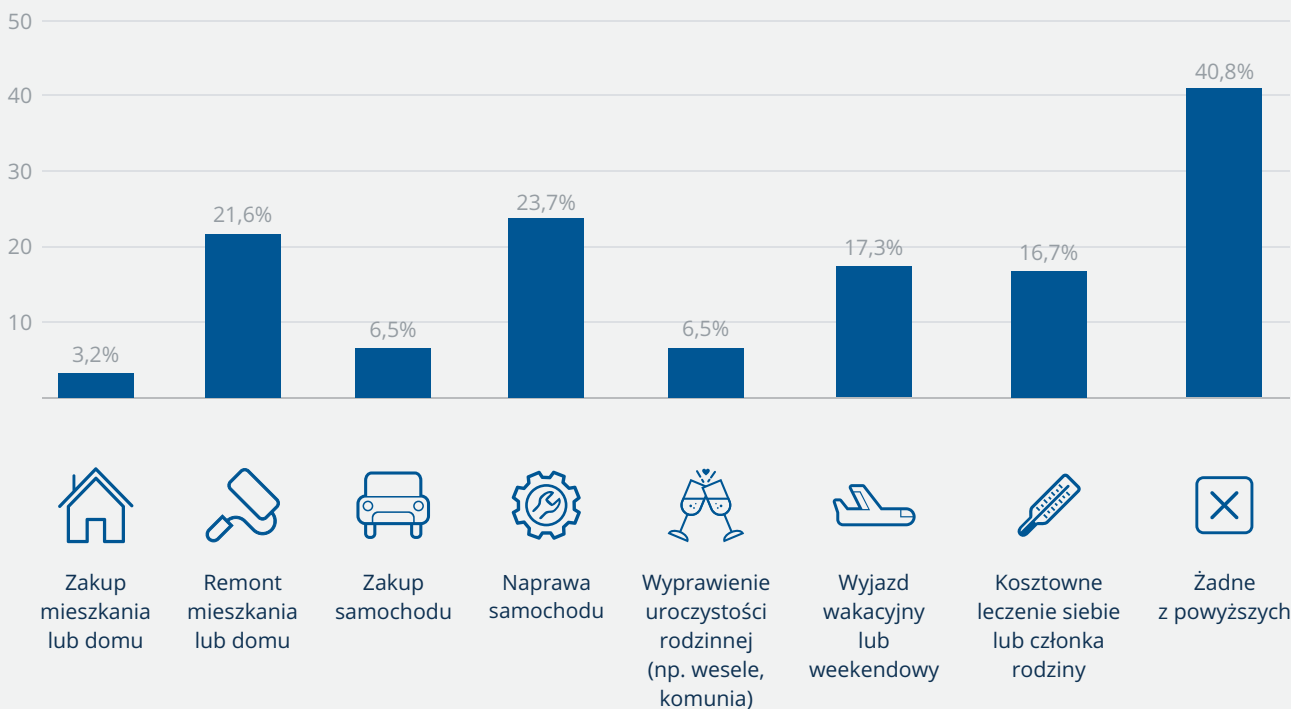
Kupno jedzenia czy leków to tylko część tego, co ubywa nam z portfeli. Pieniądże pochłaniają także inne wydatki, które nie zawsze są skalkulowane w rodzinnym budżecie, np. naprawa sprzętu domowego. Pandemia nie spowodowała jednak całkowitego zamrożenia finansów – gotówkę przeznaczamy także na duże, zaplanowane wcześniej przedsięwzięcia, jak organizacja uroczystości rodzinnej czy zakup samochodu. Ale radzimy sobie finansowo także w nagłych sytuacjach, jak konieczność kosztownego leczenia siebie bądź członka rodziny.

Co 5. badany poniósł koszty naprawy samochodu oraz remontu mieszkania lub domu (22%).

**NA LECZENIE Z PRYWATNYCH
PIENIĘDZY ZDECYDOWAŁO SIĘ
17% OSÓB**

Jakie wydatki spośród wymienionych poniżej poniosłeś/aś w czasie pandemii koronawirusa?

III. OSZCZĘDZANIE W DOBIE COVID-19

JAK POLACY OSZCZĘDZAJĄ

Podczas pandemii Polacy baczniej przyglądają się stanowi swojego konta i podejmują różnorodne kroki, które pomagają im gospodarować pieniędzmi. Szukają tańszych zamienników produktów, kontrolują paragony i wyciągi z rachunków bankowych, czekają na obniżki cen. To pozwala im skuteczniej panować nad wydatkami.

Jak często podejmujesz poniższe działania podczas pandemii koronawirusa w porównaniu z sytuacją przed pandemią?

	Częściej niż przed pandemią	Tak samo często jak przed pandemią	Rzadziej niż przed pandemią
Rezygnuję z wydatków, które nie są niezbędne	42,3%	52,4%	5,3%
Wstrzymuję się z większymi wydatkami, choć są potrzebne	36,1%	59,6%	4,4%
Korzystam z promocji i ofert specjalnych	33,1%	63,2%	3,7%
Zwlekam z zakupem, czekając na obniżkę ceny	30,9%	63,4%	5,6%
Porównuję oferty celem wyboru najkorzystniejszej	33,5%	61,5%	5,0%
Sprawdzam paragony, rachunki, wyciągi z konta, by kontrolować swoje wydatki	31,0%	64,9%	4,1%
Szukam tańszych zamienników produktów i dostawców usług	31,1%	64,2%	4,7%
Kupuję na raty	9,6%	64,0%	26,4%

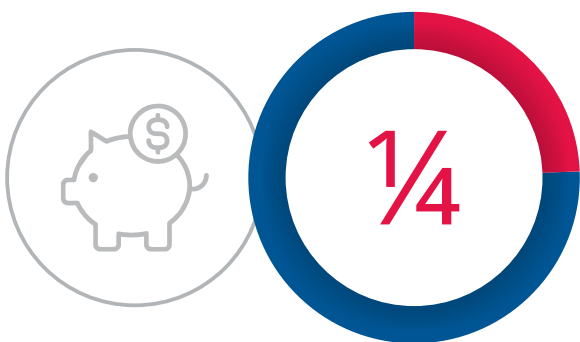
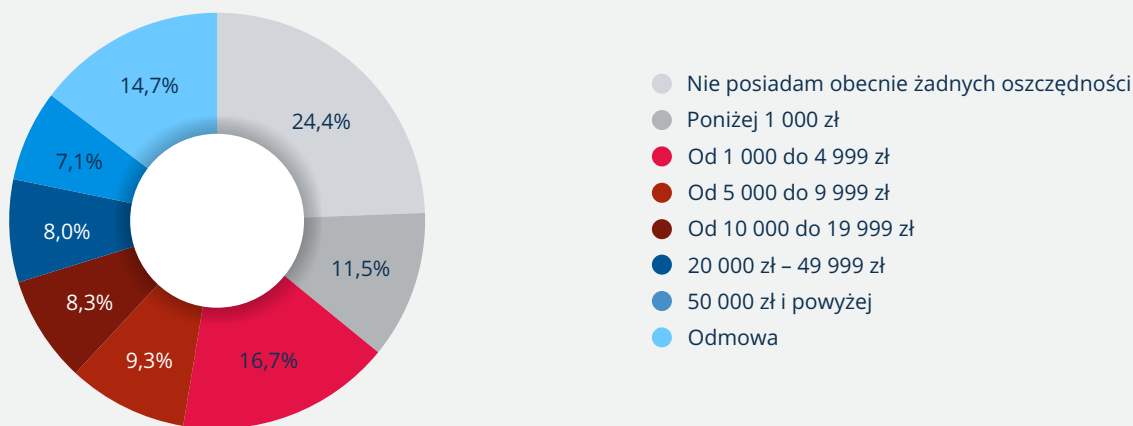
Jakub Kostecki,
prezes Zarządu firmy windykacyjnej Kaczmarcki Inkasso

- Sięganie po kredyt, aby spłacić zaległości, może prowadzić do powstania spirali zadłużenia. Zwłaszcza jeśli ktoś nadal będzie zaciągał zobowiązania, na spłatę których go nie stać. Z naszej praktyki wynika, że podczas pandemii firmy mocniej niż dotąd dbają o swoje finanse i skrupulatnie przekazują zaległości konsumentów do windykacji. To sygnał dla klientów, aby na bieżąco kontrolowali swoje portfele i nie dopuszczali do powstawania zaległości. Najwięcej zleceń, jakie obecnie obsługujemy, dotyczy zobowiązań za telefon. Klienci w rozmowach z naszymi negocjatorami często tłumaczą, że to niewielkie kwoty i nie ma o co kruszyć kopii. Ale z punktu widzenia operatora komórkowego działa tu efekt skali. Każda niezapłacona faktura na kilkadziesiąt złotych pomnożona przez tysiące klientów daje dużą kwotę.

ZAPLECZE FINANSOWE

Oszczędności nie są mocną stroną Polaków. Aż ¼ nie ma żadnych odłożonych pieniędzy. Najwięcej osób, bo 17%, dysponuje kwotą od tysiąca do 4999 zł. Mniej niż tysiąc złotych ma zaoszczędzone 11,5% badanych, a sumą powyżej 50 000 zł może się pochwalić tylko 7%.

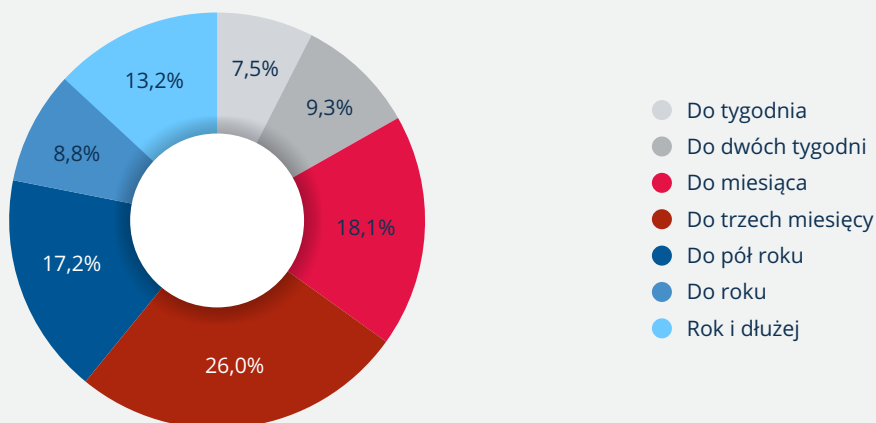
Ile obecnie wynoszą Twoje oszczędności?

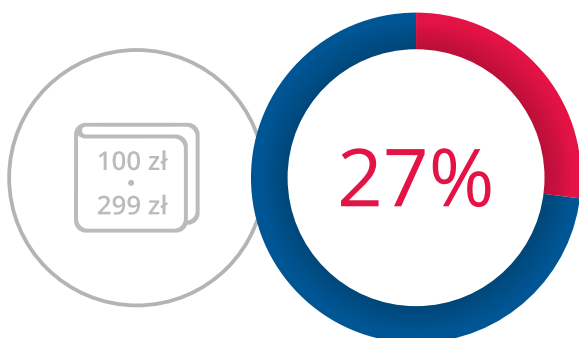
**¼ POLAKÓW NIE POSIADA
OBECNIE ŻADNYCH
OSZCZĘDNOŚCI**

Największa grupa rodaków (26% wskazań) w przypadku utraty pracy byłaby w stanie utrzymać się ze zgromadzonych pieniędzy najwyżej do trzech miesięcy. 17% dałoby radę przeżyć bez dodatkowego wsparcia finansowego do pół roku, a prawie 9% do roku. Ale jest też duża grupa osób, która może poradzić sobie zaledwie tydzień (7,5%) lub dwa tygodnie (9%).

Jak długo byłbyś/abyś w stanie utrzymać się ze zgromadzonych oszczędności na wypadek nagłej utraty pracy?

Jednocześnie 52% rodaków nie odkłada obecnie pieniędzy na wypadek negatywnych skutków koronawirusa. Przyczyny są różne, główna to niewystarczający dochód. Mówi tak aż 65,5% osób. Ale prawie 17% nie robi tego, gdyż nie obawia się o swoją sytuację finansową. 13% nie boi się tego, co przyniesie pandemia i jest w stanie stawić jej czoła bez odkładania gotówki, a prawie 11% ma obecnie na głowie większe wydatki i nie jest w stanie myśleć o gromadzeniu środków.

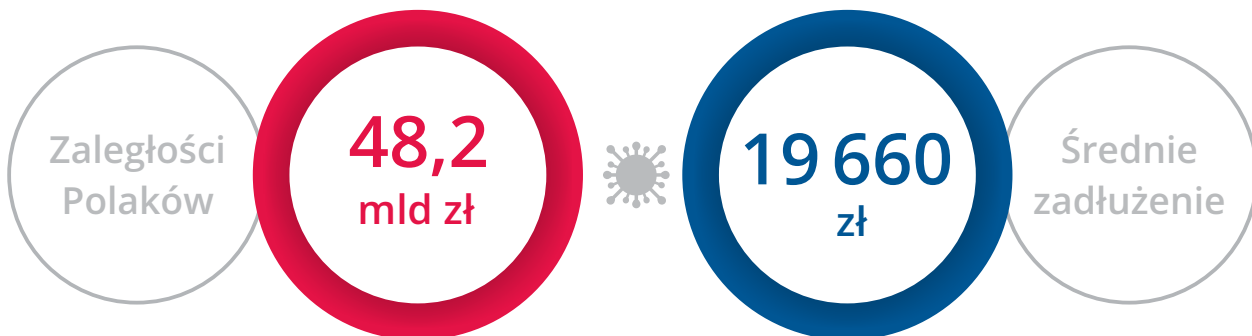
CI, KTÓRZY OSZCZĘDZAJĄ
PODZAS KORONAWIRUSA,
NAJCZĘŚCIEJ ODKŁADAJĄ
OD 100 DO 299 ZŁ MIESIĘCZNIE

WSKAZUJE TAK **27%** BADANYCH

ZADŁUŻENIE POLAKÓW

Zaległości Polaków widniejące w bazie danych Krajowego Rejestru Długów wynoszą obecnie 48,2 mld zł. Od lutego, który był ostatnim miesiącem przed pandemią, wzrosły o ponad 2 mld zł. Niezapłacone zobowiązania miało wtedy 2 494 416 osób. Dziś - 2 453 279. Zwiększyło się także średnie zadłużenie z 18 438 zł w lutym do 19 660 zł teraz.

Adam Łacki,
prezes Zarządu Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej

- Mamy świadomość, że te dane nie do końca oddają rzeczywistość. W pierwszym okresie pandemii, od marca do czerwca, wierzyciele podchodzili bardziej liberalnie do swoich dłużników. Ale wraz z odmrażaniem gospodarki ich postawa zaczęła się zmieniać, zwłaszcza że nie potwierdziło się wiele pesymistycznych prognoz, choćby o masowym wzroście bezrobocia. Myślę, że w najbliższych miesiącach możemy się spodziewać kolejnego przyrostu długu.

Badanie „Barometr oszczędności” zostało przeprowadzone w drugiej połowie października 2020 r. przez IMAS International na zlecenie Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A. Metoda badawcza: CAWI. Próba badawcza: 1000 respondentów.